

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการใช้คำลักษณนามและโครงสร้างพิเศษของนามวิจิทมี

หน่วยจำนวนเป็นหน่วยขยาย

การที่จะให้ญี่ปุ่นกำหนดหมายศัพท์ลงไว้ว่าคำลักษณนามคำใดใช้กับคำนามคำไหนนั้น เป็นสิ่งที่ยากมาก เพราะเรามีมีหลักเกณฑ์การใช้ที่แน่นอน ต้องอาศัยความหมายและกฎที่คลินไปว่าคำลักษณนามคำใดใช้ร่วมกับคำนามคำใดได้ คือ เจ้าของภาษา อย่างไรก็ตาม เจ้าของภาษาเองก็ยังใช้คำลักษณนามไม่ลงรอยกัน การใช้คำลักษณนามไม่แน่นอน เช่นนี้ไม่ได้มีแต่ในสมัยปัจจุบันเท่านั้น ญี่ปุ่นจะยกตัวอย่างคำนามคำเดียวกัน แต่ใช้คำลักษณนามแตกต่างกัน เช่น

"...เสื้อคลุม 14 เสื้อ..."¹

"...เสื้อแขกชิบฟ้า 10 ผืน..."²

คำลักษณนาม เสื้อ และ ผืน เป็นคำลักษณนามที่ใช้กับคำนาม "เสื้อ" ปรากฏว่าคำนามคำเดียวกันใช้คำลักษณนามต่างกันหั้ง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในหนังสือเล่มเดียวกัน

นอกจากจะใช้คำลักษณนามบิดกันในสมัยเดียวกันแล้ว ในระยะเวลาทางสมัยกันก็ใช้คำลักษณนามบิดกันด้วย เช่น ในหนังสือ ประชุมประกาศรัชกาลที่ 4 พ.ศ. 2394-2404 ในเรื่อง "ประกาศสร/pub/namสำหรับช่างมา" ดังนี้

¹ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, จดหมายเหตุพระราชนิจรายวัน, (พระนคร: ตรัษฎาร, 2414) [พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ คุณหญิงลัยเทพาชินี (ลัย บุนนาค)], หน้า 119.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 279.

"...ช่างมานี้เป็นลักษณะชาติมีสกุล ไม่ควรเรียกว่าตัวหนึ่งสองตัว ให้เรียกว่า
ช่างหนึ่ง ส่องช่าง มากหนึ่ง ส่องมา แต่ล้วนเดียร์จานนอกจากช่างมานี้ให้เรียกว่า
ตัวหนึ่ง ส่องตัว อย่าให้ว่า ส่องจะมด ส่องเทา ส่องปลา..."¹

และขอความอีกตอนหนึ่งในเรื่อง "ประกาศว่าด้วยลักษณะที่ใช้สถาบันค้า ในเมืองกาญจนบุรี เกล้า
ถวาย" ว่าดังนี้

"อนึ่ง จังหวัดชื่อจำนวนบ้านลักษณะชีวิตนั้น ถ้าเป็นคน ช่าง ม้า ก็ให้ว่า คน 1
คน คน 2 คน คน 3 คน ช่าง 2 ช่าง ช่าง 3 ช่าง มา 2 มา มา 3 มา
แต่ล้วนออกนั้นให้ว่า 2 ตัว 3 ตัว 4 ตัว 5 ตัว..."²

ถ้าพิจารณาดูหนังสือในสมัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ เรื่อง ในหนังสือ
จดหมายเหตุพระราชกิจรายวัน มีการใช้คำลักษณะน้ำที่ชักกับขอความในหนังสือ ประชุม
ประกาศรัชกาลที่ 4 ถึงขอความท่อไปนี้

"...มีอายุราย 13 คน เข้าແย়েং চিংกรະນো 60 গ্ৰামো মা 5 মা..."³

"...สิงห์โตกะหงัง 1 สิงห์โตก..."⁴

¹ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ, ประชุมประกาศรัชกาลที่ 4 พ.ศ. 2394-2404, (พระนคร: คำรังษี, 2511) [พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพพระ
มหาโพธิวงศาจารย์ อินทิโชตเถระ], หน้า 68.

² เรื่องเคียวกัน, หน้า 77.

³ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ, จดหมายเหตุพระราชกิจรายวัน,
(พระนคร: ตรีมหาราช, 2514) [พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ คุณหลิ่งลี้ เทพาธิบดี
(ลับ บุนนาค)], หน้า 86.

⁴ เรื่องเคียวกัน, หน้า 279.

การใช้คำลักษณนาม กระเบื้อง กับ คำนาม "กระเบื้อง" ใน "กระเบื้อง 60 กระเบื้อง" และการใช้คำลักษณนาม สิงห์โต กับคำนาม "สิงห์โต" ในหนังสือ กฎหมายเหตุประราษฎร์ กิจรายวันนี้ขัดแย้งกับข้อความใน ประชุมประกาศรัฐบาลที่ 4 ทรงที่ว่า "...แต่ถ้า เดี๋ยวจ้านอกจากซางมาในเรียกว่า ตัวหนึ่ง ส่องตัว..." ดังไกกล่าวแล้วข้างต้น

นอกจากนี้คำนามคำเดียวกันอาจมีคำลักษณนามได้หลายคำ เช่น

- ก) ฯ 2 พับ
- ข) ฯ 2 เมตร
- ค) ฯ 2 ชิน
- ง) ฯ 2 ผืน
- จ) ฯ 2 กลี

ถ้าพิจารณาตามความหมายของคำลักษณนามเหล่านี้จะเห็นว่า คำลักษณนามเหล่านี้ชวยขยายให้ผู้อ่านผู้ฟังรู้ว่า คนเขียนคนพูดต้องการพูดถึงส่วนไหน หรือลักษณะไหนของคำนาม เช่น

ก) ถ้าใช้คำลักษณนามว่า พับ เราเข้าใจได้ว่า ผู้เขียนผู้พูดต้องการพูดถึงนาทีมีปริมาณมาก มวนอยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นไม้หรือกระดาษ เป็นแกนกลาง

ข) ถ้าใช้คำลักษณนามว่า เมตร เราเข้าใจได้ว่า ผู้เขียนผู้พูดต้องการพูดถึงความยาวของผ้า

ค) ถ้าใช้คำลักษณนามว่า ชิน เราเข้าใจได้ว่า ผู้เขียนผู้พูดต้องการพูดถึงผ้าที่บังไม่ได้ตัดเย็บ

ง) ถ้าใช้คำลักษณนามว่า ผืน เราเข้าใจได้ว่า ผู้เขียนผู้พูดต้องการพูดถึงผ้าที่ตัดเย็บสำเร็จรูปแล้ว

จ) ถ้าใช้คำลักษณนามว่า กลี เราเข้าใจได้ว่า ผู้เขียนต้องการพูดถึงจำนวนของยา

คำกุลี หมายถึง พา 20 ผืน คำจำนวนข้างหน้าคำกุลี เป็นตัวคูณ เพราะฉะนั้น พา 2 กุลี จึงเท่ากับผ้ายจำนวน 40 ผืน

นอกจากปัญหาการใช้คำลักษณนามคำโคลิจะเหมาะสมกับคำนามแล้ว เรายัง มีปัญหาเรื่อง โครงสร้างของนามว่าลิมหน่วยจำนวนเป็นหน่วยขยายหน่วยหลัก ซึ่งปรากฏ ว่า ตามที่เราเข้าใจกันว่า ภาษาที่ถูกต้องจะคงอยู่ดังนี้ คำนามตามความคุยกำจำนวนและ คำลักษณนามนั้น ปรากฏว่าในปัจจุบันเรามีรูปโครงสร้างผิวของนามว่าลีชนิกนี้ 2 โครง สร้าง ดังนี้

1. นาม + คำจำนวน + คำลักษณนาม เช่น ໂຕ 2 ตัว
2. คำจำนวน + คำนาม เช่น 2 มาตรกรโหนด

โครงสร้างผิวของนามว่าลีหัง 2 รูปนี้มีปรากฏในภาษาไทยตั้งแต่สมัยที่เรา เพิ่งมีหลักฐานการใช้อักษรไทยแบบของพอชุนรามคำแหง คือ ในศิลปาริเก็ของพอชุน รามคำแหง ดังนี้

1. นาม + คำจำนวน + คำลักษณนาม

ก. คน ใช้เป็นคำลักษณนามของคำนาม "คน" เช่น

"...ຖີ່ພົນອງທອງເຄີຍກັນ 5 คน..."¹

ข. อัน ใช้เป็นคำลักษณนามของคำนามประเพ�สิงที่ไม่มีรูป นับได้ ในที่นี้เป็นคำลักษณนามของคำนาม "กระดิ่ง", "พระพุทธรูป" "เข้า", "ศาลา" ซึ่งในสมัยปัจจุบันเราได้เปลี่ยนแปลงใช้คำ

¹ กรมศิลปากร, "คำอานศิลปาริเก็ภากที่ 1 ຈາກສູໂຂຫຍ" ເຮືອນເມືອງ ພະບາງ, (พระนคร: กรมศิลปากร, 2504), หน้า 333.

ลักษณะนام ใบ กับคำนามกระดิ้ง, องค์ กับคำนามพระพุทธธูป,
ลูก กับคำนามเข้า และ หลัง กับคำนามศาลา
ตัวอย่างในศิลปาริถของพ่อชุนรามคำแหง คั้นนี้

"...มีพระอัญชลีรัศันหนึ่งลูกยืน..."¹

"...เทวคาในเข้าอันนั้น เป็นใหญ่กว่าทุกผู้ในเมืองนี้..."²

"...ป่ากาลนี้ศักลาสองอัน..."³

ค. แห่ง ใช้เป็นคำลักษณะของคำนามที่เป็นชื่อสถานที่ เช่นเดียวกับ
ที่ใช้ในสมัยบจจุบัน คั้นนี้

"...สร้างป่ามากป่าพลูทั่วเมืองทุกแห่ง..."⁴

2. คำจำนวน + คำนาม

รูปโครงสร้างผิวคำนามที่อยู่หลังคำจำนวนในโครงสร้างแบบนี้ตามปกติจะมีทำ句 แห่ง อยู่หน้าคำจำนวน และต้องมีคำลักษณะหมายหลังคำจำนวนด้วย แท็กปراجญาเรามีโครงสร้างของนามว่า "คำจำนวน + คำลักษณะ"

¹ กรมศิลปากร, "คำอันศิลปาริถภาคที่ 1 จารึกสุโขทัย" เรื่องเมืองพระร่วง, (พระนคร: กรมศิลปากร, 2504), หน้า 336.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 337.

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 338.

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

มาตั้งแต่สมัยก่อน คือ ตั้งแต่สมัยสุโขทัย จนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้ ตัวอย่าง
ทาง ๆ ผู้เขียนคิดมาจากการรณรงค์ทาง ๆ ดังนี้

ก. ศิลาริการของพอชุนรามคำแหง มีที่ใช้ 2 แห่ง คือ

"...เทพภายในเข้าอันนั้น เป็นใหญ่กว่าทุกอย่างในเมืองนี้..."¹

"...เมืองสุโขทัยมีลักษณะ ปักประทุมหลวง..."²

ข. มหาชาติคำหลวง มีโครงสร้าง คำจำนวน + คำนำม
หลายแห่งครวยกัน เช่น

"...อันว่า ส่องกระษตรិកสีลายลงมฤคหมายพนวิหาร..."³

ค. สามอกก มีโครงสร้าง คำจำนวน + คำนำม หลายแห่ง
เช่นเดียวกัน เช่น

"...เราเอียนเห็นชอบครวยจึงให้ทำตาม แล้วแต่งเป็นหนังสือเกลี่ยกลอมแจกไป
ทุกหัวเมือง ให้เจ้าเมืองเอาหนังสือปิดไว้ทุกประทุมเมือง..."⁴

¹ กรมศิลปากร, "คำอ่านศิลาริการภาคที่ 1 จารึกสุโขทัย" เรื่องเมือง
พระร่วง, (พระนคร: กรมศิลปากร, 2504), หน้า ๓๓๗.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๓๖.

³ กรมศิลปากร, มหาชาติคำหลวง, (พระนคร: กรมศิลปากร, 2511)
[พิมพ์เพื่อเป็นอนุสรณ์แจกในงานสถาปัตยกรรม นางสำราญ วัฒสุวณูล], หน้า ๑๐

⁴ เจ้าพระยาพระคลัง (หน), สามอกก (เล่ม 2), (พระนคร: กรมศิลปากร,
2510), หน้า 7.

ทุกหัวเมือง ควรใช้ หัวเมืองทุกแห่ง¹
 ทุกประชุมเมือง ควรใช้ ประชุมเมืองทุกแห่ง

ผู้เขียนได้พิมพ์ภาษาเขียนในปัจจุบัน โดยเน้นภาษาที่ใช้ในหนังสือพิมพ์
 นิยมใช้โครงสร้าง "คำจำนวน + คำนาม" ทั้งพากหัวข่าวและในเนื้อเรื่อง เช่น

ตัวอย่างพากหัวข่าว เช่น

"...15 นักโทษอุกฤษจาร์ แหกเรือนจำอุกอาจ..."¹

"...กลับจากรองเพลงถูกตักบุ๊ด...ระบุ 2 ใน 3 หนึ่งเป็นทหาร..."²

"...พ.ท.ณรงค์ กิตติชจร ถูกป้องชีวิต เผยแพร่ 4 มีฉบับสามล่า..."³

ตัวอย่างในเนื้อเรื่อง เช่น

"...3 โจรัวยรุน ทำที่เข้าไปข้อเครื่องกระปองในร้าน ครั้นได้โอกาสปลดอกคน
 ชักปืน-มีดชูบังคับ เจ้าของร้านสาวพร้อมด้วยแม่..."⁴

"...15 นักโทษอุกฤษจาร์ ขับรถบรรทุกแกลบของเรือนจำซึ่งผู้คนจอดรอๆ กัน
 ไว้ ชนประตูเรือนจำพังหลายถึง 3 ชน..."⁵

¹ไทยรัฐ, (วันเสาร์ที่ 8 เมษายน 2515)-ปีที่ 12 ฉบับที่ 5200, หน้า 1.

²เดลินิวส์, (วันเสาร์ที่ 8 เมษายน 2515)-ฉบับที่ 8257, หน้า 1.

³ไทยรัฐ, (วันศุกร์ที่ 7 เมษายน 2515)-ปีที่ 12 ฉบับที่ 5199, หน้า 1.

⁴เดลินิวส์, (วันเสาร์ที่ 8 เมษายน 2515)-ฉบับที่ 8257, หน้า 1.

⁵ไทยรัฐ, (วันเสาร์ที่ 8 เมษายน 2515)-ปีที่ 12 ฉบับที่ 5200, หน้า 1.

นอกจากโครงสร้างของนามวิชั่นนี้จะใช้ในภาษาหนังสือพิมพ์แล้ว ยัง
ปรากฏว่าในกรณีที่เป็นข้อเฉพาะของสิ่งท่าง ๆ เช่น ชื่อหนังสือ หรือชื่อตราเครื่อง
หมายการค้ามีอยู่ในน้อย เช่น

ชื่อหนังสือ เช่น สลับแผนกิน, สามชาย

ชื่อเครื่องหมายการค้า เช่น หากระติกนำ, หาแพะ ฯลฯ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคบวก ช.

คำ "หนึ่ง" ที่ปรากฏหลังคำลักษณะ

ภาษาเขียนปรากฏว่า หนึ่ง อุปหลังคำลักษณะ เช่นเดียวกับภาษาพูด ดังนี้
ตัวอย่างในหนังสือ

1. พระราชพินธ์เรื่องไกลบ้าน กั้งนี้

"...ก้าวเดินให้คลบปูบุนอัน <u>หนึ่ง</u> ..."	(หน้า 69)
"...พ่อเขียนไปส์ต์การ์ดโดยเตลไปให้หญิงน้อยๆใน <u>หนึ่ง</u> ..."	(หน้า 81)
"...ลีมกับข้าวเสียสิ่ง <u>หนึ่ง</u> คืออาทิตโจ๊ก..."	(หน้า 94)
"...ได้ให้เป็นบักคอมิสเทอร์อ่าเซลเมเยอ้อน <u>หนึ่ง</u> ..."	(หน้า 95)
"...ขอพิเชช้อีกคนหนึ่งที่สำหรับจดแยกที่ทุกวันนี้ให้คุณมือทองคำข้าว
สำรับ <u>หนึ่ง</u> ..."	(หน้า 97)
"...ที่โดยเด็ดขาดอยู่นี้ที่ใช้เชิงสะพานแห่ง หนึ่ง <u>หนึ่ง</u> ..."	(หน้า 99)
"...ไครคนำเจ้าพระยาสุรวงษ์คนเดียว เสื้อกางเกงเจ้าสำรับหนึ่ง
ปยามาลักษณ์สำรับหนึ่ง นำอบฟรังหนึ่งชุด กับให้นาฬิการื่อน <u>หนึ่ง</u> ..."(หน้า 49)	
"...ก็เมื่อเข้ามันคิบมันเข้าไปในห้องลักษณ์ <u>หนึ่ง</u> ก็ให้ห้องขึ้นกัน
เท่านั้น..."	(หน้า 113)
"...ไปทางทวนทกซึ่งจะไปในแคนปรังเศษจนถึงที่แหลมอัน <u>หนึ่ง</u>
ลงมาทกน้ำ..."	(หน้า 118)
"...ในครัวมีเทาก่อเทา <u>หนึ่ง</u> เตาเหล็กเทาหนึ่งติดไฟอยู่แล้ว..."	(หน้า 141)

- "...กับแสงตามปั้นona โคงย่างละ 2 แผ่น ให้ลูกແພນหนึ่ง ให้เก็บไว้ให้พ่อ^๔
ແພນหนึ่ง..." (หน้า 154)
- "...พอเดินลอดออกทางที่สໍາหັບຄົນລອດຂາງປະຫຼາມໄປຄາຍຮູບຝາກ
ຂາງหนึ่ง..." (หน้า 171)
- "...ເອົາຮັບແມວຄຳທີ່ແກຄາຍມາໃຫ້ພອເຊັນຫຼືສໍາຫັບຕົວແກ 2 ແພນ ສໍາຫັບ
ຝາກໃຫ້ພວກຄູຍອື່ກແພນหนึ่ง..." (หน้า 181)
- "...ນີ້ຢູ່ເຂົ້ານາຍແລ້ວ ເກັງ ໃນ ກັນໄວ້ຫອງหนึ่ง..." (หน้า 214)
- "...ພວດາຍຮູບທັງໃນສູງເຄີຍວະແນນອກສູງເຄີຍວະ ຮູບພາພທີ່ມີອູ້ໃນນັ້ນພ້ອ^๕
ຈອນຮູບหนึ่ง..." (หน้า 216)
- "...ຜູ້ໜູ້ນັ້ນແຕ່ງທີ່ສົມສ່ວນສ່ວຍຄອນລົງເຮືອນເພື່ອສາຍหนึ่ง ປະກຳໄຂ້ມູ່
ຍາວສາຍหนึ่ง..." (หน้า 216)
- "...ຄອກໃນນັ້ນຍູ້ເປັນຮູ້ນ້ຳເປັນເພື່ອນ້ຳ ໃຫ້ໃນໂອກໃນສົນເປັນພື້ນ
ນານ ໃນ ຈຶ່ງຈະຫຍອດຄອກໃນຄອກหนึ่ง..." (หน้า 260)
- "...ນີ້ຢູ່ໜູ້ເຕັກຫລາຍຄນ ເຕັກນິຕົມນັ້ນຮູ້ຈັກປະຈົບ ເຂັ້ມາວົງເວຼືອ ໃນ
ອູ້ຮອນ ໃນ..." (หน้า 297)
- "...ເວລາຍັງເລື່ອພວແວຮູ້ພາພທີ່ແກລະຮູ້ເລັກຂ້າງໂຮງເຫີຍເຫຼວ ຂ້ອງຮູບໜຸເລ^๖
ແພນหนึ่ง..." (หน้า 314)
- "...ຫຼັນໄນ້ທີ່ປຸລູກໃນນັ້ນເປັນໄນ້ຄອກກົດຍ່າງເຄີຍຫັ້ງໂຮງ ອອກຄອກຄົດເຕັມໄປ
ໜົມຄູ່ງນາມດີ ທີ່ໃຊ້ອາກສ່ວນມາກັນນີ້ ຄື່ອ ໜ້າວັວ ຜົ່ງປຸລູກໄວ້ຄຽນທຸກຍ່າງ ເຕັມ
ຫັ້ງຫລັງหนึ่ง ມາກູ້ໜູ້ມາກເນື່ອຫລັງหนึ่ง ຄລ້າຫລັງหนึ่ง ພວກກະບອງເພື່ອຮ່າງ

หนึ่ง บัวต่าง ๆ รวมทั้งบัววิเศษเรียกว่าหลังหนึ่ง กลวยไม้หลังหนึ่ง บอนหลังหนึ่ง ยังเจาพอกไม่ทกนั้วสัตว์ เช่น นกกระทุงทาง ๆ ก็กันไว้หลังหนึ่ง..." (หน้า 316)

"...เหตุครุยรถสายลีกันสับสนไปเสมอ ที่จะไปหยุดตามเขตแดนก็ เป็นรถสายหนึ่งทางหาก ที่จะตรงมาปารีส์ก็เป็นสายหนึ่งทางหาก..." (หน้า 329)

"...หองน้ำเป็นที่เจาແයนคินเกยเสดจอยู่เมื่อครั้งเป็นปรินซ์อฟเวลล์ มีห้องนอน 2 ห้อง ห้องใหญ่ห้อง 1 อยู่ข้างห้อง 1..." (หน้า 343)

"...ที่ห้องพอมีนั่งประจำสองคนเสมอ กาเลือดังคนหนึ่ง เลือดคนหนึ่ง..." (หน้า 347)

"...มีเครื่องถ่ายงานฝรั่งที่เป็นของวิเศษหลายตัว มีเครื่องหยกอยู่หนึ่ง อ่างมังกร 5 เล็บ ที่เคยมีอยู่สองใบหายไปในหนึ่ง..." (หน้า 349)

"...มีห้องอีกห้องหนึ่งแกเริกส์โมกิงรูมแม่ไชแกสูบบุหรี่ แปลว่าห้อง ควันเพราะติดไฟกรุนอยู่เสมอ..." (หน้า 354)

"...มีหมีคำว่าหนึ่งท่อนหมีขาวให้เข้นนั่งบนสังเวียนรอบ..." (หน้า 377)

"...แต่ว่างที่นี่มันไม่แปลกประหลาดอะไร เป็นศักหลังหนึ่งอย่างลากการ กวาง ๆ หนอยกพอ..." (หน้า 388)

"...ผู้ที่เป็นหัวหน้ามีบริวารแล้วทองมีเรือลำ 1 สำหรับเที่ยวหาภิน..." (หน้า 402)

"...คุณแม้มแjem ใส่เห็นพอใจในการที่ได้รางวัล ที่พากรัวมาอีกนั้น คือ มีเมียคนหนึ่ง ลูกขนาดแล่น 2 ชุง 1 อุ่น 1 ลูก อุ่นนั่นบรรจุในช่องหนัง..." (หน้า 459)

"...คือมีหลอดแก้วอันหนึ่ง เอาโลหะที่กร่างเลือยกเล็ก ๆ เหล็ก ทองใช้ ไก่หมกบรรจุเข้าในกลักแก้วนั้น..." (หน้า 555)

"...เจ้าของที่แพนคินทุนนี้ ไคมาหาทั้งครัวเรือน มีลูกชายคนหนึ่ง
ลูกหญิง 3 คน..." (หน้า 558)

"...เตียงนอนใช้เหล็กหักลิ้น ไม่ใช้ไม้เป็น มีฟูกหมอนอย่างบิชูร์ย์
เตียงหนึ่งมีตู้หลังเป็นโต๊ะ ข้างที่นอนเป็นที่สำหรับเก็บหีบเงินแบ่งและยา
มีกระเบื้องในหนึ่ง ห้องแลกระโถนทำด้วยแก้วหั้งนั้น โรงพยาบาลหลังหนึ่ง
มีห้องล้างหนา..." (หน้า 560)

"...ไรส์สถานีเป็นเครื่องจักรง่ายอันหนึ่ง..." (หน้า 563)

"...มาลงวิสเนสตกลงว่าจะไปรวมทั้งหมดในการสนธนากันเป็นที่สุด
พยายามคิด เวลาเกือบช้าโถง ใจได้หากันเดินตามถนนในสวน..." (หน้า 567)

"...วันนี้แต่งพระองค์อย่างอันเทอเร เทาชิบิเขียว บุตรเหลือองเห็นมีค
เอารูปมาให้กับสมุดเล่ม 1 เป็นสมุดครอบรวมบรรดาการซางและความคิด
ซึ่งเอามาเปอเรอให้คิดเอง..." (หน้า 571)

"...แท้เรื่องไฟใช้น้อยเต็มที่ ถ้าอยู่บุกติดห้องหนึ่ง ก็คงหนึ่งถ้าสอง
คง..." (หน้า 575)

"...เขาเลือกบุญภิญลักษณ์คนหนึ่ง ซึ่งพูดอังกฤษคล่องให้เป็นญี่นาคอกใน
มาให้พ่อ..." (หน้า 578)

"...ถ้าถึงคิ้แล้วสูบชิการ์เร็ตตัวหนึ่ง ให้ในระหว่างกับเข้ามาสิงหนึ่งๆ..." (หน้า 590)

"...โดยมากทองเที่ยวไม่ยอมคนเอาเง้อไค เนินสิงของคือ มองกูลงบ้ายอด
เป็นพูน เช้านิษฐ์ ลังวาลหันทิมสายหนึ่ง ทราบพรตโนย่างเกาสายหนึ่ง ทราบบ
ลิยองค์เนอแท่เปลี่ยนมองกูคงหนึ่ง พระแสงยิ่งนักลงยาหนึ่ง ผักณหนึ่ง..."
(หน้า 605)

2. มหาชาติคำหลวง

"...อันวาราหมณ์หนึ่งเท่า บันจบร้าเทาถวนเบญจ..." (หน้า 85)

"...บันเครียบามคริ่ง ก็เห็นเม่นนำอันหนึ่งในมา..." (หน้า 101)

"...ชักเสด็จคลคำบล Miz ลินทร์สระนน สรีเรน บุพพุตรกน ปตุว่า
กั่งมุจลินทร์อันหนึ่ง..." (หน้า 104)

"...ก'ฝากทองนนไวแกประยูรพระหมณหนึ่งนน..." (หน้า 111)

"...ดูกรพระหมณกนหนึ่งนามเป็นอาที นันทิกชาติทิชากร..." (หน้า 136)

"...พระนเรนทรราชฤาศิทธิ เสด็จตั้งพิธีอัญนันโสดแล ฯ อิสีปี อจุจุโต
พฤต ฯ ก'จะพบฤาษีตนหนึ่ง..." (หน้า 139)

"...ตามสัญกมือขวาขันของหนึ่ง ซึ่งอยู่ในพระหมณใจเท่า ไปสู่เจ้าจอม
นารถ ก'ประกาศด้วยคถาดงน..." (หน้า 145)

"...อันวารายขายญหนึ่งคำ ดูยำโสคแล..." (หน้า 166)

"...พระโพธิสัตว์คุณชายหนึ่งเป็นค มีอัญไศรยจะไครใหหาน ก'ประดิษฐาน
ถุงทองพันหนึ่ง ยืนซึ่งมีอัญมาขอ..." (หน้า 252)

"...อันวาราเทพิค้างคหนึ่งผู้พิเศษ ก'มาด้วยเพศอนนเป็นเจ้ากគดีมหร
โสคแล..." (หน้า 262)

"...อันว่าจะไห้ชายผู้หนึ่งคำมีกลศิกถือคอกอบวัวหลวง หงส่องดวงมาในที่นั้น..." (หน้า 264)

๓. หนังสือ การศึกษาเรื่องประเพณีไทย ของ ศาสตราจารย์ พระยา อุบമานราชชน

"...คนที่รวมกันเป็นสังคมใหญ่ที่สุด ก็ได้แก่คนที่อยู่ในประเทศชาติใดชาติหนึ่ง..." (หน้า 6)

"...นิชัณนารีชาวตะวันตกคนหนึ่ง..." (หน้า 12)

"...เมื่อพ้นอนแล้วต้องจุดธูปคอกหนึ่งบูชาท่าน..." (หน้า 38)

"...ในชนบทเมื่อจะจัดให้มีแห่ง่างเมว พากชาวบ้านจะมาชุมนุมปรึกษาหารือกัน จะจัดหาเมวตัวเมียตัวหนึ่ง..." (หน้า 42)

"...และเมื่อต้นนานเกี่ยวกับตนเหตุการจุดบังไฟ ซึ่งประสงค์องค์หนึ่งเจ้าและซึ่งจงให้บูดเทงหนังสือบูนันฟังว่า สมัยโบราณ พระมหาภัตติริบองค์หนึ่ง..." (หน้า 68)

"...เรามีคำพูดติดปากอยู่คำหนึ่ง ซึ่งใช้พูดกันอยู่ทุกวันนี้..." (หน้า 145)

"...เอาทุกตาตัวหนึ่ง ริ่งบันด้วยคินเห็นยว เป็นรูปหยก ๆ สักเท่าไร เป็นคน..." (หน้า 147)

"...ลางคนก็หักกิ่งไม้จากต้นไม้ใกล้ทาง ติ่มมีลมมาด้วยกิ่งหนึ่ง..." (หน้า 147)

"...เอาษ้าวบืนเด็ก ๆ ปลูงบันหึ้ง และมีษ้าแคงบืนหนึ่งทับบน..." (หน้า 152)

"...ที่วัดหนึ่งในอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย..." (หน้า 155)

"...เช้าปลูกศาลาขึ้นในนาตามที่กำหนดไว้ คือปักเสาชื่นเสากัน... " (หน้า 156)

"...เป็นรูปโถะมีชา สูงเล่มอนันต์ตามยืนโถะหนึ่ง..." (หน้า 156)

4. จกหมายเหตุพระราชกิจรายวัน ในพระบาทสมเด็จพระปุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

"...รับสั่งอยู่จน 2 ทุ่มเศศ เสศจันทร์ มีทุนจันอีกคนหนึ่ง..." (หน้า 8)

"...มีการมโนรสพ จิ้วโรง 1 หนัง 2 โรง ภูวนหก..." (หน้า 24)

"...แล้วเลดจประทับในพระอุโบสถ โปรดให้มีการเดินเที่ยน แล้วเสดจประทับในพระอุโบสถ มีเทศนาชาติวิวัฒนาการกัณฑ์ 1 เทศยังไม่จบเสดจกลับ..." (หน้า 27)

"...โปรดพระราชทานลัญญาบพ ชาลส์ แฮร์ส แรมเซ เป็นหลวงจำนำงนิเวศกิจในการวังคณ 1 ..." (หน้า 39)

"...แล่มญูมารองว่าทุ่มที่แลเอามีคื เชือคปากราชภูรคานหนึ่ง ได้ให้กรรมการเมืองไปเกาะตัวไม่นาน..." (หน้า 47)

"...จัดให้ค้านฝักเงินเฉลิ่ม 1 ..." (หน้า 47)

"...กับขอสร้างพระเจดีย์บนเนินเขาที่บ่อคินเหนียวแห่งหนึ่ง..." (หน้า 55)

"...กับใบบอกพระราชภูริหาร เมืองกลาไครย ขอพระราชทานสิตานาเพลิงพระราชทานเพลิงศพราชวงษ ฉบับ 1 ..." (หน้า 73)

"...อักษรฉบับหนึ่ง ว่าให้ชาวนาประหลาดลายคำลายขาว (คือย่าน) ที่เมืองพง 1 เมืองไหร 1 จึงแต่งคนไปซื้อมาได้มา 1 ราคา 310 ແຕມ

- "แท้ที่เมืองพงนันให้ช่างแลกไปช่าง ๑..." (หน้า 74)
- "...โปรดพระราชนกุชแก่สิมเดจกรรมพราภรณพันธุ เล่ม ๑..." (หน้า 80)
- "...เครื่องราชบัลภารการจำนวนปี ๑๕ ในห้องคน ๑ เงินคน ๑..." (หน้า 122)
- "...เวลาคำนีเทศนา สมเดจพระพุทธไชยชาธิรบ กษัท ๑ พระองค์เจ้า
อรุณ กษัท ๑ พระธรรมวโรคม กษัท ๑ เครื่องกษัท กระจากในญัท
๓ กษัท..." (หน้า 132)
- "...เลี้ยงพระสังฆ์สัวคณ์เมื่อศึนนี้ ไม่ได้เสด็จออก สำหรับของ
หลวง ๑..." (หน้า 125)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ๓.

นามวត្ថិ "(ເວລາ)ນាយໂມງහິນ"

ໃນຫັນສື່ພະຣາຊີພົນຮ່ວງ ໄກລັບນ້າ ຂອງ ພຣະນາທສມເຕັກພຣະຈຸດຂອມ
ເກລາເຈົ້າອູ້ຫ຾ ມີນາມວត្ថិ "(ເວລາ)ນាយໂມງහິນ" ປຣາກງວຍຄວຍດັ່ງນີ້

"...ເວລານាយໂມງහິນ ເວົ້ອອອກທະເລົ່ານ ແຕ່ອາກາສໂປ່ງໃສດີ..." (หน้า 4)

"...ທີ່ນີ້ຄວຍມື້ຫານແພຣະເພະຫັກຮັບອານຸຍາດ ຖຸກໜີ້ນີ້ຄວຍໄກ ນໍາທຳກຳປາເກີດ
ຄອຍສົນທ ກິນເຂົ້າເວລານាយໂມງ 1..." (หน้า 108)

"...ໝອພິສເຫວມາຫາຈຸກແລກອົກນເຂົ້າເຂົ້າ ແຕ່ທີ່ຈິງມັນກລາງວັນແລ້ວ ໄກອອກ
ຈາກນ້ານເກືອບນាយໂມງහິນ..." (หน้า 124)

"...ຄຣານ້ອາລວັດໃໝ່ ຈະທ່າອຍ່າງໄຣເອາອົກ໌ໄມ້ໄກ ແລ້ນໜີ້ໄປອູ້ນນາ
ປັບກັນອູ້ເປັນຮ້ານານອອກມາໄກ ຍັງກລັບຮັດໄມ້ໄກ ຖອນວິ່ງຄອຍຮັບປະດັບປະເຄີດ
ເໜືອເລາ ໄປທັງແຫນຍໂມງ 1 ນາຍ 3 ໂມງ ຈຶ່ງໄດ້ກລັບອອກຈາກທອງນາ
ໄກ..." (หน้า 265)

"...ພວມໄໄດ້ຕັ້ງໃຈຈະໄປກິນກລາງວັນທີ່ນີ້ ເພຣະເຫດຖີ່ໄດ້ອອກຈາກນາເຄນາເຄນ
ເວລາ 4 ໂມງຄົ່ງ ຄື່ນທີ່ນີ້ເກືອບນាយໂມງහິນ..." (หน้า 303)

"...ເຄື່ນຫຽວນວາອາກາຮຄລາຍຂັ້ນຈຶ່ງຄົດຈະໄປເຢີມ ເພຣະໄຄຫຼັງຈັກຄຸນເຄຍກັນ
ຫວັນນັດໃຫ້ໄປເວລານាយໂມງහິນພຽງນີ້..." (หน้า 308)

"...ເວລານាយໂມງහິນກິນເຂົ້າລາງວັນ ແລ້ວອອກໄປຄ່າຍຮູປພວມກັນ..."
(หน้า 383)

"...ເວລານាយໂມງ 1 ເປຣສີເຄນ່າຮັບໄປເລີ່ມກລາງວັນ ມີແຜກເຊີ່ມເຫົ່າເວລາ
ກລາງຄືນ..." (หน้า 621)

ภาคผนวก ง.

หน่วยจำนวนที่ตัดคำลักษณะนามออก

หน่วยจำนวนนับงครังเรอาจตัดคำลักษณะนามออกໄก ดังตัวอย่างในหนังสือ จุฑามายเหตุพระราชกิจประจำวัน ในพระบาทสมเด็จพระปุฒาจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พระนคร: โรงพิมพ์พระจันทร์, 2512) ดังนี้

"...ทรงหอดพากย์หลวงศดับกรณแลเปรีคในเจนาัยหอดพากย์ศดับกรณอึกแล้วเสkJชั้น มีศดับบกรณรายร้อยอึก 500 และราหมณ์เวียนเทียนพระเจดีย์ราย..." (หนา 3)

"...พระสังฆสวามนกwanนี ศio พระศรีวิสุทธิวงศ 1 พระกิติสารมุนี 1 พระอริยมุนี 1 พระอมรโนมลี 1 พระสุทธิสีลสังวร 1..." (หนา 13)

"...ทรงโปรดกลับปฤกษ 400 ผล ฉลาก 300 พระราชทานพระบรม วงศานุวงศ..." (หนา 24)

"...มีศดับบกรณรายร้อย วันนีเติมอึก 100 และมีเหตนาในส่วนสมเด็จ พระเจ้าลูกยาเธอ..." (หนา 25)

"...เวลาค่ำพระสังฆพระราชทานฉันเมื่อเช้านหง 50 สุคพระพุทธมณฑ อนันตลักษณสูตร..." (หนา 26)

"...บอกพระสุรินทรามาถยชาหลวง เมืองทวันออกว่า จีนเอยนนำปัสดันเป็น 150 เข้าไปเมืองครัง..." (หนา 34)

"...พระยาศรีสราชาได้แต่งให้หลวงอาวุธอัคนี ทหารไฟร 51 คน ไปทาง ข่องตี 1 หลุวงจำนวนหวยหาร ทหารไฟร 51 คน ไปทางเจดีย์สามองค์ 1 หลวงรักษาชุมพลไฟร 50 ไปทางไทรโยค 1..." (หนา 35)

- "...ที่ในพระบรมหาราชวังมีการสคพระพุทธมนต์ศกน้ำที่จะสรงมุชาภิเศก
ในพิธีสงกรานนี้ พระครูไทย ๔ พระครูรามัญ ๔ สวดบนพระที่นั่งอภารณ
กิโไมซ..." (หน้า 1)
- "...ให้ให้พระยาอุไจกรรมการเพิ่มเติมออกไปรักษาค่านโนโกร ค่าน
หนองหลวง ค่านแม่กลอง เดิมมีกำลํะละ ๒๐ เติมอีกกำลํะละ ๒๐ เป็น^๔
กำลํะ ๔๐ คน..." (หน้า 38)
- "...โปรดพระราชนลัญญาบัตร หมื่นไชยชลาร เป็นหลวงจังพญา ปลัด
กรมเขนหองชาย กรมพระ gele โนม นา ๖๐๐ ขุนวิเศษสาตรา เป็นหลวง
โฉมจตุรงค ปลัดกรมเขนหองขวา กรมพระ gele โนม นา ๘๐๐..." (หน้า 48)
- "...เมืองทกัวป่าสั่งคนไม่ทอง เงินจำนวนปีวอกศก ตนไม่ทอง ๖ เงิน ๖
หนักตันละ ๑ บาท..." (หน้า 49)
- "...เสกชั้นบันพระสมุทเจคิยทรงปิกทองพระพุทธชูปีน ๑ นั่ง ๒..." (หน้า 80)
- "...เวลาข่ายทรงพระกรุณาโปรดให้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอทรงแจกเงิน
คนซราหน้าพระที่นั่งจักรกี ๒๐๐ แจกช้างใน ๒๐๐..." (หน้า 83)
- "...มีหารปืนเลกรับที่นาพระที่นั่งจักรกี ๑๐๐ แท่ง ๑..." (หน้า 89)
- "...รับสั่งถ่านว่าในนาเมืองมีคนเท่าไร ทูลว่า ๑๕๐๐ ครอบครัว รับสั่ง
ถ่านถึงเงียบเชินให้ความว่ามีนาอยู่ประมาณ ๔๐๐๐..." (หน้า 94)
- "...จำนวนพระสงฆ์สามเณรที่รับไตรปีในการพระกระริuin จำนวนมาได้
๕๔๙ หางไกล ๑๐ ชรา อพารช ๘๐ สามเณร ๑๑ รวม ๖๕๐ ที่มาไก่นน
คณธรรมยุทกนิกาย ๑๖๘ มหานิกาย ๓๒๕ รามัญ ๕๖ รูป..." (หน้า 113)

"...เวลาเข้ามีการเลี้ยงพระฉลองไตรปี ที่พระที่นั่งอนันตสมาคม 153 รูป
 พระที่นั่งสุทธิชัยสวรรษ 30 รูป รวม 183 รูป รับบิณฑนาตรในพระบรมมหาราชวัง พระ 366 สามเณร 11 รวม 377 รูป..." (หน้า 114)

"...จึงโปรดให้ทำกราดจากของหลวง 1 ของสมเด็จกรมพระองค์ลดา
 กราดจาก รวม 3 เป็นเครื่องกันท์เทศในงานนี้ เป็นกราดจากขนาดกลาง
1 เล็ก 2..." (หน้า 130)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ.

หน่วยหลักของนามวัลที่มีคำกริยาอกรรมขอยประกอบแล้วจะปรากฏเป็นรูปโครงสร้างลักษณะรูปโครงสร้างผิว ตามท้ออย่างในรายการต่อไป โดยทั้งหมดจะแสดงความวิธีการดังนี้

ก. เลข 1, 2, 3, 4, 5 หน้าประโยค เลขหมายดังกล่าวแสดงชนิดของคำนาม ดัง

- 1) เลข 1 แสดง คำนามที่เป็นชื่อคน
- 2) เลข 2 แสดง คำนามที่เป็นชื่อสัตว์
- 3) เลข 3 แสดง คำนามที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิต นับได้
- 4) เลข 4 แสดง คำนามที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิต นับไม่ได้
- 5) เลข 5 แสดงคำนามที่เป็นภาระ

ข. เครื่องหมาย ≠ แสดงรูปโครงสร้างลักษณะนามวัล ที่คำกริยาอกรรร
ขอยขยายคำนามในนามวัล ซึ่งนามวัลนั้นอาจปรากฏเป็นรูปโครงสร้างผิวค่าย

ค. ประโยคใดที่ไม่มีเครื่องหมาย ≠ กำกับแสดงนามวัลที่มีคำกริยา
อกรรรนขอยขยายคำนามในรูปโครงสร้างผิว

ง. (อุปมา) แสดงนามวัลที่มีความหมายเป็นอุปมา

กัวอย่างคำกริยาอกรรนขอยที่ทำหน้าที่ขยายหน่วยหลักในนามวัล
 เช่น

กระฉบับกระเนง

1. ครูซ้อมคนกระฉบับกระเนง
- †5. ทางกระฉบับกระเนงของเข้าทำให้นายชม

กระโซก, กระโซก †5. หมายเหตุเสียงกระโซก

กระซิบกระซับ

- †5. ถึงเข้าจะทำเสียงกระซิบกระซับแทนนักไกด์บิน

กระด่าง

1. เข้าเป็นคนกระด่าง (อุปมา มีความหมายว่า ไม่นิมนวล)
- †4. แบ่งเนื้อกระด่างทำชั้นไม่ตี
5. แบ่งกระด่างทำชั้นไม่ตี
5. ทางกระด่างของเข้าทำให้หายรำคาญ (อุปมา มีความหมายว่า ไม่นิมนวล)

กระคำกระด่าง

- †3. เข้าส่วนเสื้อผ้าสีกระคำกระด่าง
3. เข้าส่วนเสื้อผ้ากระคำกระด่าง

กระเส่า

- †5. เข้าพูดคุยเสียงกระเส่า

กลม

1. คนกดมุมไม่ได้ (อุปมา มีความหมายว่ากลังกลอก)
- †3. ถวยแก้วทั้งอยู่บนโต๊ะมีสัมฐานกลม
3. ถวยแก้วกลมทั้งอยู่บนโต๊ะ

กลมกลอน

- †5. เล็กทำอาหารรรสกลมกลอน

เกลี้ยงเกล่า

1. เข้าเป็นคนเกลี้ยงเกล่า
- †3. เข้าเป็นคนมีผิวพรรณเกลี้ยงเกล่า

เกี่ยจกราน

1. ครูลงโทนักเรียนเกี่ยจกราน
- †5. เขามีนิสัยเกี่ยจกรานจนฉันไม่กล้าใช้เข้า

ขม

3. น่องไม่ยอมกินยาขม ๆ
- †5. มะระเป็นผักที่มีรสขม

ขัน	1. <u>คนชัยมักทำภาระงานได้ดี</u> † 5. <u>เข้มเป็นคนมีนิสัยชัยประจำตัว</u>
ชาว	1. <u>คนชาวนิ่มใช้คน爽ๆ เสนอไป</u> 2. <u>อย่างใดให้หมายความว่าสักตัว</u> † 3. <u>ครูบังคับให้ใส่เสื้อลือความไม่ดีของเรียน</u> 3. <u>ครูบังคับให้ใส่เสื้อความไม่ดีของเรียน</u>
ช์เกียจ	1. <u>เปื่อยเป็นคนช์เกียจ</u> 2. <u>คึกเป็นหมายความช์เกียจ</u> † 5. <u>เข้าเป็นคนมีนิสัยช์เกียจ</u>
ชื่น	† 5. <u>มะเขื่อมรสชื่น</u>
เชี่ยว	† 3. <u>แดงมีคินสอสีเชี่ยวไหม</u> 3. <u>แดงมีคินสอเชี่ยวไหม</u> 5. <u>เข้าขอบทำเลียงเชี่ยวเวลาพูดกันฉัน (อุปมา มีความหมายว่าโกกร)</u>
แข็ง	1. <u>ฉันไม่ชอบคนแข็ง (อุปมา มีความหมายว่า ไม่สอนสอน)</u> † 3. <u>เข้าขอบแข็งเคียวอาหารเนื้อแข็ง</u> 3. <u>เข้าขอบแข็งเคียวอาหารแข็ง</u> 5. <u>เขามีทางแข็งผู้ใหญ่เลยไม่ชอบ (อุปมา มีความหมายว่า ไม่สอนสอน)</u>
คับแคบ	1. <u>เข้าเป็นคนคับแคบ (อุปมา มีความหมายว่า ไม่เอื้อเฟื้อ)</u> † 3. <u>เข้าไม่อยากมีห้องทำงานขนาดคับแคบ</u> 3. <u>เข้าไม่อยากมีห้องทำงานคับแคบ</u> 5. <u>เข้าเป็นคนมีจิตใจคับแคบ (อุปมา มีความหมายว่า ไม่เอื้อเฟื้อ)</u>

- ขด**
- † 5. แกงผัก รสจืด
- เชื่อง
2. หมาเชื่องทวนน้ำของไคร
- † 5. หมาทวนนมนสบเชื่อง
- ดัง
1. เขาเป็นคนดังในรอบปี (อุปมา มีความหมายว่า มีชื่อเสียง
อาจเป็นในทางดี หรือในทางไม่ดีก็ได้)
- † 5. คนเป็นครูทองพุดเสียงดัง
- คำ
1. ใจว่าไม่ชอบคนคำ
 3. ใจชอบสุมรองเทาคำ
- † 3. ใจชอบสุมรองเทาสีคำ
4. อยาเห็นคำ ๆ ลงไปในอ่าง
 5. เขาเป็นคนใจคำ (อุปมา มีความหมายว่า ไม่เอื้อเพื่อ)
- คอก
1. อันเป็นเด็กคอก
 3. อยาเขอนี่คอกมานั่งตาก (อุปมา มีความหมายว่า ไม่คุณ)
- † 5. เด็กคนนั่งนสบคอก
- แดง
2. หมาแดงทวนน้ำของไคร
- † 3. ขอขึ้นห้องลือสีแดง เลมนั่นนะ
3. ขอขึ้นห้องลือแดง เลมนั่นนะ
- กระหนี่
1. แօวเป็นคนกระหนี่มาก
- † 5. แօวเป็นคนมีนสบกระหนี่
- เตียบ
1. คนไทยส่วนมากเป็นคนเตียบ
- † 3. ไกรເອາໂຕະขนาดเตี้ยมากว่าไว้ตรงนี้
3. ไกรເອາໂຕະเตี้ยมากว่าไว้ตรงนี้

นวลด	≠ 3. ฉันชอบเลือกสีน้ำตกทั้น ๆ 1. แจ้วเป็นคนนุ่ม (อุปมา มีความหมายว่า อ่อนโยน เรียบง่าย)
นุ่มนิ่ม	≠ 3. สำลีเป็นของที่นุ่มนิ่ม 3. สำลีนุ่มนิ่ม ไม่มีหรือ
แบบ	≠ 3. ขอจานสัมภានแบบลักษ์ใบ 3. ขอจานแบบลักษ์ใบ
ปรา	≠ 5. แกงของเชอนมีรสปรุง
เบร์เยา	1. ถึงเชอจะเป็นคนเปรี้ยวแท้ๆ ในหูกชอบ (อุปมา มีความหมาย ว่ากริยาทางคลองแผลวณิคปกติ) ≠ 3. เข้าชอบกินอาหารรสเปรี้ยว 3. เข้าชอบกินอาหารเบร์เยา 5. แดงเป็นคนมีทางเดินเปรี้ยว (อุปมา มีความหมายว่า กริยาทางคลองแผลวณิคปกติ)
แบรง	≠ 5. เข้าพูดเลียงแบรง เพราะเป็นชาวต่างชาติ
พอม	1. ทุนเป็นคนพอม 2. แมวพอม ๆ ไม่มีใครเอาไปเลียง ≠ 3. แต่เป็นคนมีลักษณะพอม
มั่งมี	1. แดงเป็นคนมั่งมีที่สุดในโรงเรียน ≠ 5. แดงเป็นคนมีฐานะมั่งมี
มัชัยสัต	1. ลุงเป็นคนมัชัยสัตแต่ไม่เข้าเห็นใจ ≠ 5. ลุงเป็นคนมีลักษณะมัชัยสัต

ยากจน	<p>1. เขาต้องขอทาน เพราะเป็นคนยากจน</p> <p>‡ 5. เขาต้องขอทาน เพราะเขาเป็นคนมีฐานะยากจน</p>
ข้าว	<p>‡ 3. 釆งนั่งทำงานที่โถะขาดข้าว</p> <p>3. 釆งนั่งทำงานที่โถะข้าว</p>
เยือหึ่ง	<p>1. เขายกเป็นคนเบื้องหนึ่งจนไม่มีใครอยากบุ่งคลาย</p> <p>‡ 5. เขายกเป็นคนมีนิสัยเบื้องหนึ่ง</p>
ร้าย, รำรวย	<p>1. เขายกเป็นคนร้าย</p> <p>‡ 5. เขายกเป็นมีฐานะรำรวย</p>
ละเอียกล้ออ	<p>1. ใจเขาเป็นคนละเอียกล้ออ</p> <p>‡ 5. ใจเขาเป็นคนมีนิสัยละเอียกล้ออ</p>
ลึก	<p>‡ 3. บ้านนั้นมีบ่อน้ำตกลึกไว้สำหรับเด่นเรือ</p> <p>3. บ้านนั้นมีบ่อน้ำลึกไว้สำหรับเด่นเรือ</p>
เล็ก	<p>1. แกงในหม้อสำหรับเค็กล็ก</p> <p>2. อยากใจแม่เล็ก ๆ สักตัว</p> <p>‡ 3. โถะขาดเล็กตัวนั้นจะหักแล้ว</p> <p>3. โถะขาดเล็กตัวนั้นจะหักแล้ว</p>
สัน	<p>‡ 3. หนองไม้ชอนนุงกระป่องขาดสัน</p> <p>3. หนองไม้ชอนนุงกระป่องสัน</p>
สูง	<p>1. สูกค์เป็นคนสูง</p> <p>‡ 3. เขารู้ยานตรของขามกับตึกขาดสูง</p> <p>3. เขารู้ยานตรของขามกับตึกสูง</p> <p>5. เล็กเป็นครูที่เมืองจีสูง (อุปมา มีความหมายว่า คิมคีลธรรม)</p>

หนา	† 3. หนังสือ <u>ขนาดหนา</u> เปลื่องที่ 3. หนังสือ <u>หนา</u> เปลื่องที่
หออม	3. คอกไม่ <u>ห้อม ๆ</u> มีมาก † 5. คอกไม่ <u>กลิ้นห้อม</u> มีมาก
เหม็น	4. ในคลองมี <u>น้ำเหม็น</u> † 5. น้ำมันส่ง <u>กลิ้นเหม็น</u>
ใหญ่	1. เขาเป็น <u>ลูกคนใหญ่</u> 2. <u>หมาใหญ่ ๆ</u> อย่างนี้นากลัว † 3. ฉันขอ <u>หุ้นขาดใหญ่</u> สักใบ 3. ฉันขอ <u>หุ้นใหญ่</u> สักใบ
เอกสารรายงาน	1. อาจารย์ใหญ่เป็น <u>คนเอกสารรายงาน</u> † 5. อาจารย์ใหญ่เป็น <u>คนมีนิสัยเอกสารรายงาน</u>

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคบุนวณ ๒.

อักษร Phonemics ที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์เรื่อง A Comparative Study of English and Thai Syntax ของ ดร. เนลา ไชยรัตน์ และวิทยานิพนธ์เรื่อง Thai Syntax : An Outline ของ ดร. อุ่ม วโรทุมสิกขคิดถ์ มีดังนี้

1) อักษร Phonemics ที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์เรื่อง A Comparative Study of English and Thai Syntax ของ ดร. เนลา ไชยรัตน์ ดังนี้

๓
Consonants

		Bi-labial	Labio dental	Alveolaf	Palatal	Velar	Glottal
Stops	v1.	asp.	ph	th	ch	kh	
		unasp.	p	t	c	k	
	vd.	b		d			
Fricative			f	s			h
Nasals		m		n		ŋ	
Flapped				r			
Lateral				l			
Semivowel		w			y		

Vowels

Simple

	Front	Central	Back
High	i, i	ɛ, ɛ	u, u
Mid	e, e	ə, ə	ɔ, ɔ
Low	æ, ʌ	ɑ, ɒ	ɒ, ɔ

Diphthongs

iə ɛə uə

Tones

unmarked = mid-level

\ = low

/ = high

^ = falling

~ = rising

2) อักษร Phonemics ที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์เรื่อง Thai Syntax:

An Outline ของ ดร.อุคม วีโรฒ์สิกขคิตต์ ชี้ ดร.อุคม ไคແສຄงไว้ในภาค
ผนวก ดังนี้

APPENDIX

Consonants

			Bi-labial	Labio-dental	Alveolar	Palatal	Volar	Glottal
Stops	vl.	asp.	P		T	C	K	
		unasp.	p		t	c	k	
	vd.		b		d			
Fricatives				f	s			h
Nasals		m			n		n̄	
Flapped					r			
Lateral					l			
Semivowels		w				y		

Vowels

Simple

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	Front	Central	Back
High	i, ii	ɨ, ɨɨ	u, uu
Mid	e, ee	ə, əə	o, oo
Low	ɛ, ɛɛ	a, aa	ɔ, ɔɔ

Diphthongs

ia ɪə uə

Tones

unmarked	= mid-level
'	= low
/	= high
^	= falling
<	= rising ¹

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ Udom Warotamasikkhadit, Thai Syntax: An Outline,
(Ph.D. Thesis, The University of Texas, 1963), pp. 94-95.

บราhmaนุกิรน

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาไทย

- กาญจนฯ นาคสกุล. "ลักษณะของภาษาไทยตามหลักภาษาศาสตร์" ชุมทางวิชาการ
รายงานการประชุมทางวิชาการ ครั้งที่ 2 (9-14 กันยายน 2511).
- คำชี้แจง ห้องทดลอง. หลักภาษาไทย. พระนคร: ไทยการพิมพ์, 2495.
- คณะกรรมการชำระบานุกรม. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493.
- พิมพ์ครั้งที่ 1. พระนคร: กรมกรไทย, 2493.
- คุรุสภा. คุณนุ่มต์ราากลอน. พระนคร: องค์การคacula, 2504.
- จอมเกล้าเจาอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. ประชุมประกาศ รัชกาลที่ 4 พ.ศ. 2394-2404. พระนคร: คำรังษารม, 2511 [พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ พระมหาโพธิวงศาจารย์ อินทโซคเตระ].
- จุดจอมเกล้าเจาอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. จดหมายเหตุพระราชกิจรายวัน.
พระนคร: ศรีณรงค์, 2514. [พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ คุณหญิงลัย เทพาภินี (ลัย บุนนาค)].
- จดหมายเหตุพระราชกิจรายวัน. พระนคร: โรงพิมพ์พระจันทร์, 2512.
พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ หลวงประเสริฐไมตรี (วงศ์ โชติกเสถียร).
- พระราชนิพนธ์เรื่องไกลบ้าน. พระนคร: สยามพิชัยการ, 2478. [พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟานิภานพคลวิมล ปัทมาวดี กรมขุนอุทองเขตถวิล].
- นราธิบดีพงศ์ประพันธ์, กรมหมื่น. วิทยារรณกรรม. พระนคร: แพรพิทยา, 2506
นริศราณุวัคติวงศ์, สมเด็จเจ้าฟ้ากรมพระยา. บันทึกเรื่องความรู้ทาง ๆ. พระธานี
พระยาอ่อนมุนาราชชน (เล่ม 2 และ เล่ม 5). พระนคร: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัย, 2506.
- พระคลัง (หน), เจ้าพระยาพระคลัง. สามก๊ก เล่ม 2. พระนคร: กรมศิลปากร,
2511.

ศิลปกร, กรม. มหาตติคำหลวง. พระนคร: กรมศิลปกร, 2511. [พิมพ์เพื่อเป็น
อนสรณ์ในงานออกแบบกิจภาพ นางสำราญ วัฒนสุวณถ].

เรืองเมืองพระร่วง. พระนคร: กรมศิลปกร, 2504.
อุคਮ วโรทัยสักดิ์. ภาษาศาสตร์เบื้องตน. พระนคร: กรมการปีกหัดครู, 2513.
อุปกิจศิลปสาร, พระยา. หลักภาษาไทย. พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2499.

สิ่งพิมพ์

เคลินวิลล์. ฉบับที่ 8257 (วันเสาร์ที่ 8 เมษายน 2515) หน้า 1.

ไทยรัฐ. ฉบับที่ 5199 (วันศุกร์ที่ 7 เมษายน 2515) หน้า 1.

_____. ฉบับที่ 5200 (วันเสาร์ที่ 8 เมษายน 2515) หน้า 1.

วิทยาการ. ฉบับที่ 9 (พฤษจิกายน 2506) หน้า 38.

อักษรศาสตร์ เสน่ห์ 4. (3 มกราคม 2510) หน้า 32 และ 48.

ภาษาอังกฤษ

Bach, Emmon. An Introduction to Transformational Grammar.

New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1964.

Chalao Chaiyaratana. A Comparative Study of English and
Thai Syntax. Ph.D. Thesis, Indiana University,
Bloomington, 1961. (Xerox).

Chomsky, Noam. Aspects of the Theory of Syntax, Massachusett:
The M.I.T. Press, 1957.

A Dictionary of English-Indian Terms of Administration. Nagpur:
The Academy's own Printing Works, The Aryabharati
Mudranalaya, 1950.

- A Dictionary in Sanscrit & English. Calcutta: The Baptist Mission, 1846.
- Gleason, H.A. An Introduction to Descriptive Linguistics. New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1964.
- Hornby, A.S. Oxford Progressive English for Adult Learners. Book One. Bangkok: Suksapan Panit, 1962.
- R. Hass, Mary. Thai-English Student's Dictionary. U.S.A.: Oxford University Press, 1966.
- Thomas, Owen. Transformational Grammar and the Teacher of English. New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1966.
- Udom Warotamasikkhadit. Thai Syntax: An Outline. Ph.D. Thesis, The University of Texas, Texas, 1963.
- Vichin Panupong. Inter-Sentence Relations in Modern Conversational Thai. Bangkok: The Siam Society, 1970.

ภาษาฝรั่งเศส

- Savina, F.M. Dictionnaire Etymologique Français-Nùng-Chinois, Hongkong: Imprimerie de la Société des Missions Etrangères, 1924.

ประวัติการศึกษา

นางสาวพัชนี ใจศักดิ์เสถียร บุตรเขียนวิทยานินพน์เรื่องนี้ ได้ศึกษาขั้นอนุบาลจนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่โรงเรียนบดุงครุษี ถนนประมวล ได้ศึกษาขั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่โรงเรียนอัมพรไพศาล ซอยรามบุตรี ถนนจักรพงษ์ ได้ศึกษาขั้นอนุมศึกษาที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับพระราชทานปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต เมื่อปีการศึกษา 2510 และได้เข้าศึกษาต่อในแผนกวิชาภาษาไทย คณะมนุษยวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2511

ระหว่างการศึกษาขั้นปริญญา完นาบัณฑิต บุตรเขียนได้สอนวิชาภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ที่โรงเรียนอัมพรไพศาล ตลอดปีการศึกษา 2511 และ 2512 ในปีการศึกษา 2512 ได้สอนวิชาภาษาปั้งเกสที่โรงเรียนรุจิสวีวิทยा อีกแห่งหนึ่ง และต่อมาในปีการศึกษา 2513 ได้สอนวิชาภาษาไทย ในแผนกวิชาภาษาและวรรณคดีไทย คณะมนุษยธรรม ศึกษาและสังคมศาสตร์ วิชาลัยวิชาการศึกษา ปทุมธานี จนกระทั่งปัจจุบันนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย